

УДК 334.012:378.4

Соріна О.О.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЧНОГО БІЗНЕС-ІНКУБАТОРУ

Академічний бізнес-інкубатор являє собою інноваційну структуру, яка створюється на громадських засадах у науково-освітніх закладах для надання малим підприємствам комплексу послуг з метою підтримки та розвитку малого підприємництва в регіоні.

Будучи елементом інноваційної інфраструктури регіону, академічний бізнес-інкубатор сприяє, з одного боку, підвищенню конкурентоспроможності вищого навчального закладу, а з іншого - розвитку малого і середнього підприємництва.

Однією з найважливіших складових розвитку академічного бізнес-інкубатору є розробка ефективної системи оцінки його діяльності. Структура

цієї системи і склад її показників визначаються цілями і складовими діяльності конкретного бізнес-інкубатору. Розглянемо особливості побудови такої системи на прикладі бізнес-інкубатора НУ «Запорізька політехніка».

Бізнес-інкубатор НУ «Запорізька політехніка» є порівняно молодого структурою – її було створено 11 жовтня 2018 року. Основна мета його діяльності – активізація підприємницького середовища шляхом формування нової підприємницької культури та сприяння соціально-економічному розвитку об'єднаних територіальних громад.

Пріоритетними напрямками діяльності бізнес-інкубатору Національного університету «Запорізька політехніка» на цей час є проектна та освітня діяльність. Розвиток проектної складової включає наступні операційні цілі:

- підготовка грантових заявок на участь у реалізації програм і проектів;
- підтримка і захист «молодого бізнесу»;
- виконання програми розвитку малого та середнього підприємництва (МСП) в регіоні.

В рамках освітньої складової, у свою чергу, передбачається:

- організація та проведення семінарів, тренінгів, конференцій;
- надання інформаційно-консультативної підтримки та організація бізнес-навчання;
- консолідація зусиль органів державної влади, місцевого самоврядування, суб'єктів МСП, об'єднань і спілок підприємців тощо для сприяння виконанню програми розвитку МСП;
- забезпечення набуття практичних навичок у сфері підприємництва здобувачами вищої освіти.

Таким чином, для оцінки проектної складової в якості основних показників пропонується використовувати:

- кількість резидентів бізнес-інкубатору на початок та на кінець року;
- кількість бізнес-планів, що були підготовлені протягом року;
- кількість бізнес-планів, що були представлені на конкурси та подані для отримання грантів протягом року;
- кількість бізнес-планів, що отримали фінансування протягом року.

На основі цих абсолютних показників можна розрахувати відносні показники – оборотність (1) та продуктивність (2) бізнес-інкубатору:

$$O_{oi} = \frac{n_n}{n_k} \quad (1)$$

де O_{oi} - оборотність бізнес-інкубатору;

n_n – кількість резидентів на початок року, осіб;

n_k – кількість резидентів на кінець року, осіб.

$$P_{\delta i} = \frac{m_{kp}}{n_k} \quad (2)$$

де $P_{\delta i}$ – продуктивність бізнес-інкубатору;

m_{kp} – кількість підготовлених бізнес-планів на кінець року.

Крім того, можна визначити питому вагу бізнес-планів, які отримали фінансування і бізнес-планів, поданих на різні конкурси, в їх загальній кількості, а також відношення бізнес-планів, які отримали фінансування до їх кількості, поданої на участь у конкурсах.

Для оцінки освітньої складової пропонуємо використовувати такі абсолютні показники як:

- кількість освітніх та інших заходів, що було проведено протягом року (в цілому та за окремими напрямками);
- кількість слухачів, що відвідали заходи протягом року;
- кількість лекторів з органів влади, з підприємств та підприємницьких структур, що були запрошені до проведення занять у бізнес-інкубаторі протягом року.

Порівнюючи значення цих показників з їх планової величиною, встановленою на початку року, можна отримати попередню оцінку ефективності освітньої складової.

Слід зазначити, що функціонування системи оцінки ефективності діяльності бізнес-інкубатора неможливо без створення і систематичного заповнення бази даних за основними показниками роботи. Крім того, наповнення даної бази і перелік показників ефективності роботи можна розширити, наприклад, шляхом розробки анкет і регулярного проведення опитувань за основними напрямками діяльності бізнес-інкубатора.